

42 568

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Egész évre 20 kor. Fél évre 10 kor. Negyed évre 5 kor.
Egyes számok ára 3 fillér. Kapható az összes hírlap árusítónál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BRASSÓ, KAPU-UTCA 60. SZÁM.

Karácsonykor.

(P.) Kijutottunk a szeretet ünnepehez, szép Karácsony napjához, amely minden idők legpoetikusabb, legkedvesebb ünnepe. Ennek az ünnepi dátumnak sok külsősége, ragyogó czerimoniáléja és hagyományokon nyugvó sok bájos szokása bizonyos melegséggel árasztja el a szíveket.

Karácsony estéje a maga ezerfényben kigyuló fájával, bizalmas, szeretetteljes családi milieujével, a karácsonyi éjszéli mise, a maga miszticizmusával, karácsony napjának ujjongó énekei oly esztétikusan széppé, ethikailag megindítóvá teszik ezt az ünnepet, hogy a karácsony felekezeti és társadalomkülömbőség nélkül az emberiség ünnepévé vált.

A társadalom együttlélése, az emberiség közös élete egy legfőbb erkölcsi törvénynek, a szeretetnek fundamentumán épült. Ez az erkölcsi törvény a támasza, talpköve az emberi boldogulásnak, a haladásnak, sőt magának az erkölcsi világrendnek is.

Az ember, aki maga is a földhöz van kötve, a meg nem fogható eszmei, erkölcsi erőket és azoknak teteit szereti valami fix ponthoz kötni.

Igy keletkezett a karácsony ünnepi dátuma, vagy legalább is így támadt annak ethikai lényege. A karácsony tehát a szeretet ünnepe.

Az ilyen ünnepek, amelyek eszmei tartalmukkal az ember erkölcsi életének bizonyos periferiáira terjednek ki, az eszmélő, gondolkodó embert természetesen elmélkedésre készítik. Az ember keresi az összhangot az ünnepek eszmei vonatkozása és a saját erkölcsi élete közt.

Ma, karácsony napján kissé megriad a lélek annak a zürzavaros elmentétnek, annak a nagy disszonanciának a szemléletére, amely ez ünnep eszmei, erkölcsi tétele és az emberiség élete közt van.

Szeretet! . . . Milyen égostromló hazugságnak tetszik ez a szó most. Mintha Janus arca volna, amely torzmosolyal mered felénk, míg viszont vad keserőséggel bámul azokra a sivár jelenetekre, amelyek ma tagadásai minden szeretetnek, testvériségnek.

A mi nagy családukbán, ebben a maroknyi magyar nemzetben hogy pusztít, rombol — a szeretet. Táborokra törve, ellenséges csapatokba so-

rakozva, hogy pusztítják egymást, hogy zuzzák, rombolják szét a közünk való élet hidjait, amelynek a faji szeretet pilléreire épültek.

E vad, gyűlölködő politikai harcok sivár zaja riasztja el a karácsonyi pásztordalokat. Egymásnak rontanak a nemzet legjobbjai, a nagyok és kicsinyek, marják, marcangolják egymást, mintha nem egyazon hazának fiai volnának, mintha nem közös anyának neveznék ezt az áldott földet, amelynek szent neve: Magyarország!

Sötét bizonytalanságban borul a nemzetre karácsony éjszakája. És örökzöld fáján nem gyulnak mécsek; a szeretet mécsei.

Oly rideg, sivár ez a karácsony, a nemzet karácsonya. Hazugság, hogy van, hazugság, hogy csakugyan karácsony. Ez a gyűlölködés ünnepe, a testvérek harcáé, amelynél nem volt és nem lesz borzasztóbb soha a világon. A testvérek harcából eredt az első bűntény a világon, ez bontotta meg első ízben az erkölcsi világrendet.

Szomorú karácsonyt értünk meg. Bár elmúlna, mint egy rossz álom,

A „Brassói Lapok” círcája.

Karácsony Magyarországon.

A karácsony ünnepe nem kívülről jött Magyarországra. Ez ünnepben az ősmagyarok pogányságának maradványait lelhetjük föl. Tudjuk bizonyosan, hogy elődeink a tél közepe táján, ép úgy, mint nyár cerekán, nagy ünnepet szoktak volt ülni, mely — talán isteneik száma szerint — tizenkét éjén át tartott. Ez ünnep az ősmagyaroknál abban a korszakban kezdődött, mikor a természet-erőket, különösen a napot, mint áldást hozó hatalmakat kezdték imádni és hol, úgy látják, azt tartották, hogy a nap, mely december vége felé legmélyebben áll, ezen hónap után megifjodik. Az őszidők természetisfeletének minden szokásaiból számos nyom maradt fenn. Minthogy a kereszténység a pogányságot legyőzni igen, de megsemmisíteni korántsem bírta, isteneit rémekké, jámbor szokásait bohózatokká változtatta.

Az ünnepi időt, december 25-ikétől január 5-ikéig e nép, elődeihez hasonlóan, „tizenkét szent éjnek” nevezi és a babona

azt tartja, hogy ilyenkor emberfeletti lények járnak — kelnek a földön. Miképp hajdan az ősmagyarok főistene roppant nagyságu lován ülve látogatta meg napfölkeltékor hi veit, elfogadta imáikat és áldozataikat, termékenyítő vetéseiket és nyajaikat, úgy jár most házról-házra a „táltos” Debrecenben s környékén, a „tündér” Nográdban, a „Nikolo” Aradmegyének és a Bánságnak németajku lakossága közt. Mindenütt osztogat ajándékot a gyermeknek. A felnőttek is láthatják a „dühöngő sereg”-ben mely ha fölötte nagy zajjal vonul el, termékeny évet jelent.

A százszok között az a monda kering, hogy a tizenkét éj legutolsóján „Holle asszony” vagy „Perchitz” vonul át a mezőkön. Itt vizsgálja, vajjon le vannak-e fonva egészen a guzsalyok, amott megajándékozza, vagy megveszti az aprókat, mint Mikulás, másutt gyermeklelkek élén jó, melyek ekét vonnak és korszokban hordják a könyveket, miket érettek ontottak rokonaik.

Karácsonytól január 6-ikáig még a babona mindenféle neme van képviselve. Mindenütt kísértetekről, tüzes sárkányokról és ebekről, fehér asszonyokról és egyéb ilyenmü

bohóságokról beszélnek. Különösen a karácsonynap előtti éjjel csodát csodára mutat fel. Akkor egy percben a víz borrá változik, a nap kettőt ugrik örömeiben, a lovak a jövőről tanácskoznak az istállóban, sőt, mint a szepesi németek állítják, akkor a fölötte csodás harasztmagra is tehetni szert, mely láthatatlanná és társai előtt kedvelté teszi az embert és nagy erőt kölcsönöz neki. Aki e harasztmagot el akarja nyerni, annak négy hétig karácsony előtt sem imádkoznia, sem templomot járnia nem szabad: azután karácsony éjjelén oly keresztuttra kell állnia, melyen már holtakat vittek a temetőbe. Ott számos kísértet, elhalt rokonok, tüzes szemű ebek, manók, kakasok, melyek szénás szekérbe vannak befogva és egyéb rémek haladnak el mellette és beszédre vagy nevetésre csábítani törekednek. Ha ez sikerül, az illetőt azonnal izekre szaggatják. Ellenben ha nem engedi magát elcsábítani és szépen hallgat, megjelen végre vadászöltönyben az ördög és egy papírtölcsérrel ad neki a becses magból.

Említsük még meg azokat a különös szokásokat, melyek különféle helyeken, a

Első brassói mű- és borotva (homoru) köszörülő

Nagy választék finom acélárukban!

Szives pártfogástkérve, maradok

kiváló tisztelettel

Valesió János
Brassó, Kapu-utca 16

Mindennemü e szakmába vágó javítások pontosan és gyorsan eszik öröklőnek.

Főüzlet: Budapest

Alapítvány - Kolozsvári Központi Könyvtár - Egyetemi Könyvtár - Alapítvány pt. Székelyudvarhely

hogy ne térjen soha vissza többé, bár emléke is elveszne emlékezetünkéből és ez a szent, magasztos ünnep visszanyerné a maga igazi tartalmát, a maga valódi, Istentől való etikai lényegét: a szeretetet.

Ma családi tűzhelyek körül ki-gyul a szeretet fája, ringassuk el lelkünket e mécses fényözönében, hogy e káprázatban ne lássuk meg a rideg, sötét valóságot. Talán így megtérthetjük még lelkünknek hitét, szívünknek lappangó szeretetét, amely ma már csak szép hazugságnak látszik. Ne engedjük szívünkbe surranni azt a sok árnyat, amely körülöttünk lappang és elnyelni készül a szeretet örök fényforrását. Emberek! Próbáljuk meg szeretni egymást!

Brassó, dec. 24.

Az idők jele! Lueger — titkos tanácsos. Bécsből jelentik, hogy mindazok a képviselők és tisztviselők, akik az osztrák választói reform dolgában dolgoztak, érdemrendet fognak kapni. Lauegert titkos tanácsosi rangra emelik. Hát ez is az idők jele!

Nemzetiségi osztály.

Irta: HERRMANN ANTAL.

II.

Brassó, decz. 23.

A nemzetiségi osztály nem lehet valamely minisztériumnak közönséges bürokratikus ügyosztálya. Legyen irodája a miniszterelnökséghen s néhány kinevezett belső tagja, kiknek semmi más hivatalos elfoglaltságuk nincs. Ezenkívül kellő számú kültagja és tudósítója. A tagok együtt véve oly

tizenkét szent éjen át divnak. Az Érmelléken karácsony második ünnepén kilovagolnak, abban a hiszemben, hogy ez év meg a boszorkányságtól. Ha Nagyszeben környéken a pórok szobája nincs eléggé kiséperve és kitisztítva, jön a „Perchitel“, felvágja a tunya szolgálók gyomrát és a szemétfel-beletömi, miért is seprűt, és hogy a vágást ismét bevarrhassa, tűt és ollót hord magával. Szepesben nem szabad a tizenkét éjen át fenni és a ki Szilveszter éjszakáján keresztutra áll, az az eget nyitva látja és megtudja, mi fog történni a jövő évben.

Kiváló nagy ünnepélylyel tartják meg a székelyek a karácsony ünnepét. Már néhány héttel az ünnep előtt nyüzsgés, mozgás uralkodik a helységekben. December 23-án az ünnep tartama alatt megkivántató fát vágják le, a szoba falait képekkel ékesítik, melyek természetesen a Megváltó születésére és az ezzel kapcsolatban álló eseményekre vonatkoznak, s a padozatot tiszta szalmával födik be. Örege — apraja várja az ünnep kezdetét hirdető jelt. Alkonyatkor megkuzzák a templomban a nagy harangot. Kiki a különféle képp diszített karácsonyos asztalhoz siet. Itt fel van hordva mind, ami csak a székely szívét és gyomrát megörvendezteti. Mindenkelőtt azonban kocsonya, tokány, sonka és hus. Köröskörül vidáman és tréfálkozva csoportosul véne — fiatalja. A lakoma után meggyújtják nagy pompával a karácsonygyertyát, karácsonyi dalokat zengedeznek és az éj egy részét ének és zene között töltik.

testületet alkotnának, melyet a nemzetiségi ügyek állandó országos tanácsának lehetne tekinteni. A kültagok és tudósítók bármilyen foglalkozásuk lehetnek, a tudósítók vidéken laknak. Az első kvalifikáció természetesen a kipróbált megbízhatóság és feltétlen egyéni korrektség. A tagok azok közül választhatók akik nemzetiségeink ügyeivel politikai, történelmi, gazdasági, szociális, etnografiai szempontból behatóan, tudományosan és gyakorlatilag foglalkoznak és ebben elismert tekintélyek. Nagy előny az, ha az illető nemzetiség körében is elismerik illetékességüket s a külföldi tudományban vagy publicisztikában is jóhangzású nevek van. A tagokat a miniszterelnök bizza meg esetleg a reszort miniszterekkel egyetértve. Az osztály vezetősége közvetlenül érintkezik nemcsak a tagokkal és tudósítókkal, hanem az osztály ügykörébe tartozó dolgokban főispánokkal is. Az osztályfőnök egyenesen a miniszterelnöknek referál, és megkeresésére közvetlen felvilágosítással szolgál a reszortminisztereknek is. Az osztályfőnök rendelkezésére áll a sajtóiroda és a fordító osztály. Az osztály költségei a rendelkezési alap költségjébe állítandók be.

Az osztály feladata: Rendszeresen és állandóan, politikai és tudományos tekintetben tanulmányozni nemzetiségeink összes ügyeit, különösen mégis az államegységhez és az osztatlan magyar nemzethez való vonatkozásaikban és az esetleges centrifugál törekvésekre nézve. A legbehatóbban tanulmányozni kell a hazai népelemek antropológiai, etnografiai, demografiai, gazdasági, szociális, kulturális stb. viszonyait és állapotát. A ki a népet kormányozni akarja, annak ismernie kell azt. Ez minden politika első feltétele. Egy francia mondás szerint kormányozni annyit tesz, mint előre látni. De ki láthatja előre a jövő teendőit ha nem látja, nem ismeri a jelen állapotot.

Az osztály feladata nem rendőri. Nem arra való, hogy spiclikedjék, hogy kiszimatolja a hazaárulást. A szeparatiztikus jelenségek, mint már érintettük, csak tünetek, melyeknek okát kell ismernünk. Részen ugyan a népelet állandó törvényeiben gyökeredeznek, de részen külső viszonyokban rejlenek. Ilyenek: A népelemek alsó rétegeinek tudatlansága és az a méliánytalan elbánás, melyben a magyarság részéről hivatalos ügyekben és magánéletben részesülnek. Mind a két momentumot felhasználják az önző és elősdi bujtogatók, akik hasznát huznak, a naiv fajukbeliek ámitásából, mint némely szocialista-vezérek az elbolondított munkások verejtékéből, vagy némely nagy-száju magyar patent-hazafi a honmentésből. A másik főok, hogy épen az ország sorsának intézői és a törvényhozói nem ismerik népeink etnikus stb. állapotát. Hányan olvasták pl. Jancsónak a román törekvésekről ri alapvető nagy munkáit, melyek mintául kell hogy szolgáljanak a többi népfajainkról megírandó hasonló tanulmányok számára. Nemcsak az intézőket és a magyar közvéleményt kell felvilágosítani az igazi állapotokról, hanem magukat a nemzetiségeket is, főképen persze saját nyelvükön. Az osztály ebbéli működése nemcsak állami és nemzeti szempontból ellenőrző és irányító, hanem egyenesen a félrevezetett népelemek javára való akkor, midőn hozzájárul a kiszípolozó bujtogatóktól való megmenekeséshez.

Első sorban a hazai sajtónak nemzetiségi ügyekben való irányításával hathat az osztály.

De a külföldi sajtó-szolgálat is, a mennyiben nemzetiségi ügyekre vonatkozik, főképen ezen osztály körébe tartoznék. Ez a maga alapos tudásával, számbeli és tárgyalagos adataival, a tények megcáfolhatatlan logikájával sokkal biztosabban és intenzívebben tudna hatni a külföldi közvélemény alakulására, a diplomácia informálására, mint azok az általános üres frázisok, amiket külföldi lapokban oly gyakran olvashatunk kormányaink fizetett külföldi laptudósításában és amelyek gyakran téves adataik és párturalmat szolgáló tendenciájuk által egyenesen provokálják a cáfolatokat és ellentmondást.

De már hossza nyultak fejtegetéseink. Talán még hozzászólunk az ügyhöz. Most mellékesen csak azt akarjuk még megjegyezni, hogy némely eddig egészen helytelenül kezelt ügy, pl. a cigánykérdés is, lényege és alapja szerint a nemzetiségi osztályba tartoznék.

Ennek az osztálynak a célszerű szervezése és helyes működése nagy haladás volna az égető nemzetiségi kérdés megoldása felé.

Milyen fűszert és gyümölcsöt ösmertek a brassaiak 400 évvel ezelőtt?

Irta: MOESZ GUSZTÁV.

Brassó, 1906. dec. 24.

I.

Itt a Karácsony! Fényes, csillagos fenyőfácska áll a szoba közepén. Kipirult arcokkával, tágranyított szemmel, kedves elbűvöltséggel nézi a család apraja, s örömmel magyarázgatja a nagyja: „a Jézuska hozta!” S örvend a szép ünnepnek mindenki.

gy volt-e ez a XVI.-ik században is? Nem tudom. De az több mint bizonyos, hogy az urnő, — úgy mint manap is — már néhány nappal az ünnep estéje előtt mozgósította konyhája személyzetét. Kezdetét vette a kalácssütés, Törték a mákot, tisztították a diót, szitálták a lisztet.

A léglás sütőből sorra kerültek ki a b e l s c h e n - e k, ¹⁾ a f e f f e r - k u c h e n e k ²⁾ és a különféle c o l y r i d á k ³⁾.

A feleség ki akar magáért tenni: még a híres h e r m á n y i és vidombáki kalácsnál is jobbat akar teremteni ⁴⁾.

S futtatja a székely leányzót az a r o m a t o r i u s h o z, ⁵⁾ inycsiklandozó, illatos fűszerért. A fahéj, szegfűszeg, gyömbér bors, sáfrány és más fűszerek okos felhasználásával készültek az izletes ételek és italok, méltók Karácsony szép ünnepéhez!

Szívesen hiszem el, hogy Brassó akkori dái kitűnő szakácsnők voltak, de már abban kételkedem, hogy a kezük ügyébe eső termékek származása és mibenléte felől tisztában lettek volna. Aligha voltak tudósabbak a mai kor leányainál, akik nagy része pedig zavarba jönne, ha megkérdeznék tőlük: „mi is legyen az a szegfűszeg és merre van hazája?”

De mindegy! Fő az eredmény! Inkább ne tudja az asszony a dolgok rendje-módját, csak ösmerje a sütés-főzés csinja-bin-

¹⁾ Belschen=kalácsféle sütemény.

²⁾ Fefferkuchen=borsos lepény.

³⁾ Colyrida=kalács.

⁴⁾ colyrida Hermaniensis, és colyrida Widembachiensis.

ját. Fordítva rosszabb volna. Bár ez önző álláspont. No de hagyjuk abba az okoskodást, mert még szociális térre csapnánk át. Vissza tehát a múltba!

Brassó a XVI. században a hazai fűszereken kívül még a következőket ősmerte: cimmetfahéj, fekete bors, gyömbér, szegfűszeg, szerecsendió, cukor és sáfrány.

Az utolsót kivéve, mely Európában is megterem, mindannyi a forró Ázsia terméke. Az amerikai fűszerek ekkor még ismeretlenek voltak nálunk. Igaz, Amerika nem is adott nekünk annyi fűszert, mint Ázsia, de a fűszereknek legfinomabb, legillatosabb fajtáját, a vaniliát Amerikának köszönhetjük.

A város régi számadásaiban, főképen a huszadjegyzékekben gyakran találunk fűszerekre vonatkozó feljegyzéseket. Bár nevük nél és áruknál egyebet nem jegyeztek fel, mégis érdekesek reánk nézve, kik éppen 400 évvel jutottunk előbbre az idő végtelen sorában, mint ama városi tisztviselők, kik a huszadjegyzékek szorgalmas írói valának.

Megtudjuk e jegyzékekből, hogy 1503-ban behoztak a városba.

7 kanthner és 30 liber Cariofolium-ot.⁹⁾

Megtudjuk azt is, hogy fél kanthner cariofolium, (szegfűszeg értéke 40—45 forint volt.)

Behoztak továbbá ugyanazon évben:

8 forint ára muskátvirágot (flores muscati),

14 frt. ára cimmetfahéjat, (cinamonum.)

40 kanthner gyömbért (zinziber.)

1 kanthner gyömbér ára 30—32 frt. volt.

708 kanthner fekete borsot (piper);

1 kanthner fekete bors ára 48—54 frt. volt.⁹⁾

Az eddig elősorolt fűszerek Kelet India és a Molukki szigetéről valók. Kérdés, hogy kerültek ezek Brassóba? A kutatás kiderítette, hogy e fűszereket a régiek jól ősmerték. A szerecsendőt (muskátdió) már az egyiptomi mumiák sírjában is megtalálták.

Az arabok nagyszabású kereskedése révén terjedtek el a fűszerek az akkori egész ősmert világban. Kereskedésük nagy haszonnal járt, s hogy e haszontól valamely versenytárs el ne ejtse őket, borzalmas mesékkel ijesztették európai vevőiket, nehogy kedvük kerekedjék a fűszerért Indiába menni. E mesékben a Phoenix (madár, mérges kigyók, ijesztő denevérek, mocsarak, sziklák szerepelnek.

⁹⁾ aromatorius — fűszeres.

⁹⁾ Cariofolium, Cariofolius, Carioflorum — szegfűszeg. Az Eugenia aromatica fa szárított bimbója. Hazája a Molukki szigetszort.

⁹⁾ Kanthner és liber, a XVI. században használatos, súlymértékek. Értéküket nem sikerült meg tudnom. Kanthner, talán azonos a Centner-rel azaz a mázsával.

⁹⁾ Az akkori forintos aranypénz volt. Értéke körülbelül 20 K. lehetett. Asper ezüst váltópénz volt, értéke kb. 40 fillér lehetett. Két asper tett ki egy dénárt, ötven asper egy forintot.

Az arabok hatalmának letörése után a velencések és a genaiak folytatták a fűszerekkel való kereskedést. Meg is gazdagodtak belőle. Majd midőn Amerika felfedezése (1492) és Afrika körülhajózása (1498) a portugálokat és a spanyolokat ismeretlen tengerentúli országok felkeresésére csábította, a fűszerkereskedés is ezen nemzetek kezébe ment át. A Molukki szigetek 1524-ben jutottak a portugálok, majd 1599 után a hollandusok kezébe. Következik ebből, hogy a brassaiak a XVI. század elején még a velencések révén jutottak Kelet Ázsia fűszereihez.

Bizonyos az is, hogy Brassó nem Magyarország felől, hanem délfelől kapta az olasz kereskedők áruát. Bizonyára Konstantinápolyból szállították a fűszert Brassóba, mert amott a velencéseknek nagy áruházai voltak. Erre enged következtetni a huszadjegyzékek ezen sűrűn előforduló kifejezése: de partibus Transalpinis adduxit.⁹⁾ Kiténik az is, hogy Brassónak rendkívül élénk összeköttetése volt a havasokon túl fekvő országokkal. Hogy a nagy áruforgalom a tömösi és törösvári szorosokon át bonyolódott le, azt bővebben nem is szükséges fejtegetni.

Ezen korban a déli fűszerek igen drágák voltak. Gondoskodtak erről a kereskedők. A hollandusok például összes gyarmataikon kiirtották a szegfűszegfát és a muskátdió fáját és csakis a molukki szigeten engedték meg termesztésüket, de itt is csak korlátozott mennyiségben. Halállal lakolt, ki e rendelkezést megszegte. Sőt megtették azt is, hogy egész hajórakományt elégettek a több millió koronát érő cimmetfahéjat és muskátdiót Amsterdam kikötőjében, csak hogy az áruk ne szálljon a nagyobb kínálat következtében.

Igy gazdagodott Hollandia 180 éven át, míg végre az angolok kezébe kerültek a kincseket érő fűszeres szigetek. Mire a fűszerek is olcsóbbak lettek.

Az európaiak igen megkedvelték a déli fűszert. Ételnek, orvosságnak sűrűn használták. „Egy württembergi herceg lakodalmán 1511-ben 36 font gyömbért, 120 font szegfűszeg, 40 font sáfrányt és 35 font édesgyökeret használtak el.”⁹⁾

A későbbben történeti hírességre szert tett Fugger család is, nagy gazdagságát és grófi rangját a Hollandiában folytatott fűszerkereskedésnek köszönhette. Oly gazdag lett, hogy V. Károly császárt is sokszor segítette ki pénzzavarából. Midőn a császár 1530-ban Olaszországból jövet meglátogatta Puggert és mentegetődzött, hogy adósságát nem fizetheti meg, és panaszkodott, hogy az olasz levegő után itt mennyire fázik, Fugger egy nyaláb cimmetfahéjjal fűtetett be a császár adósságlevelét. Hogy V. Károly császár ereit ez a drága tűz mily kellemes melegséggel töltötte el, azt könnyen képzelhetjük.

Ilyen pazar eleganciát csakis egy Fugger, vagy egyik-másik magyar mágnás engedhet meg magának.

(Folytatása következik)

⁹⁾ Így olvasható ez Szutorisz Fr.: „A növényvilág és az ember” című könyvében. Kiadja a természettud. tarsulat.

HIREK

Brassó, dec. 24.

Gloria in exoelsis

Ita: SOMOGYI GÉZA.

A mit rég megjövendőlének

Sok év előtt a bölcsék, vénék,

Hogy eljövend a Messiás:

Szívünkben — üdvösségtől égve —

Hozsanna szálljon föl az égbe,

Beteljesült a szentírás!

Az ének nagy, szokatlan fénye

Vigasztaló jel, áldás, béke,

Oh pásztorkok ne féljete!

Bellehemnek kis városában,

A bármok ócska jászolában,

Az Üdvözítő született.

Mit oly régen epedve vártak,

Eljött im hát a várva-várt nap,

A földre új hajnal derült.

Rut bűn, gonosz, hazug világok,

Van már igazság, van bírák,

A szent hit győzedelmet ül!

Kabaret.

(Karácsonyi beszélgetés.)

Manci; Megbocsáss, édes Paulám, hogy szent Karácsony ünnepén zavarlak, de valami már két hét óta furja az oldalamat, már igazán nem bírom tovább. Felszaladtam hát hozzád, hogy ebben az égetően fontos ügyben meginterpelláljalak.

Paula: Kérlek, édes lelkem, dehogy is zavarsz; mi lehet szolgálatodra?

Manci: Tudod aranyosom, hogy én a január 12-iki jelmezes mulatság iránt nagyon érdeklődöm. Már csináltattam is egy gyönyörű kosztümöt, a melyben elragadó leszek. De hogy mikép leszek öltözködve, nem mondom el, mert téged is meg akarlak lepni vele.

Paula: Jó, drágám, de hiszen akkor már előbbre vagy etekintetben, mint én!

Manci: Igen ám, csak hogy nem ez az én legnagyobb gondom, hanem... izé... hogy is mondjam csak? ... Éppen te, édes Paulám, a ki olyan okos és művelt vagy, tudod leginkább, hogy mily nehéz az embernek azt a sok cifra idegen szót megemésztienie, a mit mindennap hall és olvas! Pedig én lán koromban franciául meg angolul is tanultam egy kicsit.

Paula: Helyes, de mi köze mind ennek a kabaret-estélyhez?

Manci: Lásd, épp ehhez van a legtöbb köze, mert hogy egészen őszinte legyen hozzád, a ki titkot őrizni tudsz, elárulom neked, hogy én két hét óta keserves kinokat szenvedek, a mikor erről a kabaret csudáról olvasok vagy beszélni hallok.

Paula: Ugyan miért, drágám?

Manci: Mert sehogyse tudom kisütni, miféle az a kabaret vagy mi? Azt se tudom, eszik-e vagy isszák. Ha társaságban szó kerül róla, kénytelen vagyok másra terelni a beszélgetést és még az uram előtt is szégyellem bevallani tudatlanságomat.

Paula: Hát csak ennyi az egész? Ó, édesem, nincs ennél egyszerűbb és világosabb dolog a kerek világon. Ha egy kicsinyt idehallgatnál.

Manci: Csupa fül vagyok, aranyom

Kivánatra külön fiók berendezés:

FILIPANITS ISTVÁN borbély- és fodrasz-üzlete

Kapu-u. 48. (a Magyar polgári kör épületében) és Kolostor-u. 36. (a Transylvánia kávéházzal szemben.)

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát hazai és külföldi piperecikkekben u. m. különféle illatok, Gáspár-féle bajuszkötők, szappanok, száj- és fogápoló-szerek, valamint hajhullás elleni vizeket u. m. Trifolin-Petrol, Joviál és Byérum stb.

Hölgyeket úgy üzletben, mint üzleten kívül is fésülök,

Feltelen
tisztaság

Bőrbelégesség mekka
a sa ki van záva-

(A barátom elkezdte magyarázni a kabaretet. Lexikoni részletességgel elmond minden idevonatkozó adatot, észre sem véve, hogy látogatója már a magyarázat legelőjén valami igen érdekeset pillanthatott meg az ablakon keresztül, mert azóta folyton nyugtalanul tekintget maga körül, mint a ki ürügyet keres az elbucsuzásra. A háziasszony jóskára befejezi szakzszerű tejetgetéseit, a látogató felkel székéről és megcsókolva barátját hirtelen bucsuzik.)

Manci: Köszönöm, édes Paulám, a szivességedet, de most már megengedj, hogy siesssek, mert vár odahaza az uram. (Még egyszer az ablakon át idegesen az utcára tekint.)

Paula: Pá, drágám, akkor nem is tartóztatlak már. Hát csak készül szorgalmasan az estélyre; alig várom, hogy az új jelmezedben láthassalak...

(Ujabb csókok. A vendég el.)

Manci (sebesen leszaladva a lépcsőkönn, magában:) Most azután erszt recht nem tudom, hogy mi az a kabaret...?

(—on.)

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső karácsonyi ünnepek miatt, f. hó 28-án pénteken reggel a rendes időben jelenik meg.

Karácsonyi mellékletünk. Mai karácsonyi számunkhoz tizenkét oldalas szépirodalmi mellékletet csatoltunk, amelynek egyes tárca cikkei és költeményei egyenesen lapunk számára küldötték szépirodalmi munkatársaink. — A melléklet tartalma a következő: **Nirvána**, novella Győri Imrétől, **A nő, Te néma vagy**, költemény Ámon Ottótól, **Ágnes**, novella Hollósi Sándortól, **Gyógyulás**, költemény Herrmann Iréntől, **A halál**, novella Bárony Gerőttől, **Karácsonyom**, költemény Hankó Sándortól, **Albert özvegye**, drámai részlet Illés Dávidtól, **Szeretet ünnepe**, költemény Fodor Ilonkától, **Ami karácsonyunk**, humoreszk Hollósi Ödöntől, **Karácsonyra**, költemény Hargitai Tihamértől, **Visszaemlékezések**, napló részlet Kovács Istvántól, **Karácsonyra**, költemény Izmaei Ferencztől, **Éjszaka**, novella Pogány Bélától, **A féluton**, költemény Kordina Lillytől, **Berenkey ur**, novella Széki Henrikől, **Üzenet**, költemény Pakots Józseftől, **Nemes ur**, novella Vértessy Gyulától, **Megtisztulás**, költemény Peterdi Andortól, **Mese**, novella Géczy Istvántól, **Részvét**, költemény Perke Ágosttól, **Emlékezés**, költemény Vissolyi Miklóstól, **Visszaemlékezés**, novella Némótiól, **Ima**, költemény Boisdó Lajostól, **Talány**, költemény M. Korniss Arankától, **Metamorphosis**, novella Zöldi Mártontól.

Személyi hír. Főispánunk, gróf Miksa Zsigmond tegnap a délutáni gyorsvonattal Budapestről városunkba visszaérkezett. A főispán, mint már említettük a királynál volt kihallgatáson.

— **Kinevezés.** Gróf Miksa Zsigmond, Brassó vármegye főispánja Balogh György barcaufalusi községi bírót az ottani állami elemi iskola gondnoksági tagjává kinevezte.

— **Kitüntetés brassói polgárok.** A román király e hó 17-én kelt rendeletével Paul Vilmosnak a brassói kereskedelmi és iparkamara elnökének, Copony Traugott országgyűlési képviselőnek, Miesz Lajos a kereskedelmi egyesület elnökének és Thomas Moricz kamarai titkárnak a román jubileumi érdem adományozta.

A városi tanács karácsonyfája. Ma délután 4 és fél órakor tartották meg a városi tanácsnál az évenként szokásos karácsonyfa-ünnepélyt. A karácsonyfa a koronázási-, a Rudolf trónörökös- és Molnár István-féle, valamint a szegény alap kamataiból állítják fel. A karácsonyfa 23 szegény gyermek állotta körül, akikhez Hiesmesch Ferenc polgármester szép beszédet tartott. Azután megkezdődött az adományok kiosztása.

A zajzoni Bab István emlékére állítandó szobor alap javára gyűjtés indult meg. A gyűjtőbizottság aláírási levelet bocsátott ki, hogy az „Ujévi üdvözlések megváltása” című adakozásnak az illetők. Az adományok Matics Bálint zajzoni jegyzőhöz küldendők be. Zajzonba adományokat lapunk kiadói hivatala is eljuttat.

Vizsgálók hitelesítése. Brassó vármegye törvényhatósági bizottságának f. évi aug. 25-diki közgyűlése elfogadta teljertartalmulag azt a határozatot a melyet Brassó város képviselőtestülete f. évi június 25-dikén 244 jk. pont alatt a tárggyban hozott. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter e határozatot, ma érkezett rendelete szerint jóváhagyta.

Iparhatósági tagok és póttagok választása. A városi tanács közhirrre teszi, hogy miután az 1905. évre megválasztott iparhatósági megbizottak működési ideje 1906. évi december hó 31-én lejár s így a jövő 1907. évre 20 iparhatósági megbizott és 6 póttag választása válik szükségessé Brassó város részére; miután továbbá az 1885. évi október hó 4-én 52211—85. szám alatt kelt magas kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében a felvidéki szolgabírói járás részére, — miután ezen szolgabírói hivatalnak székhelye Brassóban van — szintén 20 iparhatósági megbizott és 6 póttag választandó, értesítjük az összes kereskedőket, iparosokat és gyárosokat, hogy ezen választások 1906. évi december hó 31-én délelőtti 9—12 óráig a városi tanács iparügyosztályánál fognak megejteni.

— **A predelői internatus karácsonyfája.** Szombaton délután 5 órakor ünnepelték Predelőn az internatusban a karácsonyfa ünnepélyt. A gyermekek körül álltak a szép karácsonyfa és 2 vagy 3 verset énekeltek, azután Totpál János igazgató majd Boór Elemér iskolaszéki elnök szép beszédet intéztek a gyermekekhez és egyszersmind köszönetet mondtak a szíves adakozóknak, mert a karácsonyfa közadokozásból állították fel. Majd kiosztották az adományokat: különböző édességeket és süteményeket. Az adakozók közül különösen kiemelendők Makoldyné Molnár Ilona s Pintér Gábor tanfelügyelő kik különösen sok értékes ruhaneműt ajándékoztak az internatusban elhelyezett moldvai gyermekeknek. Az ünnepélyen részt vett a kir. tanfelügyelő és segéd tanfelügyelő is.

— **A gazdasági önállóság előfeltételei.** E címmel Sztéryi József kereskedelemügyi miniszteriumi államtitkár cikket írt a „Honi Ipar” c. lap legutóbbi e hó 15-iki számában. Ebben kifejti, hogy az önálló vámlerületet csak akkor lehet megvalósítani, ha a gazdasági önállóság előfeltételeit megteremtették. Ennek első feltétele pedig, hogy a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem közti

meg legyen a harmonia. Nagyobb arányban kell kiépíteni iparfejlesztésünket. Elmondja több érdekes statisztikai adat közt, hogy míg 1899-ben textil iparunk termelési értéke csak 53 és fél millió volt, ma már 103 és fél millió. Mindazonáltal elég szomorú, hogy textil iparunk csak 21 százalékát fedezi az ország szükségletének. E statisztika mutatja hogy míg egy részt a fejlődés igen örvendetes addig másrészt még igen sok tenni való van hátra. Ezt a nagy munkát kell betölteni mielőtt az önálló vámlerületet megvalósíthatnánk.

— **Pályázat.** A hivatalos lap mai száma közli az 1906—7 év kezdetétől betöltendő Verbőczy féle 240 koronás ösztöndíjra szóló pályázatot. Az ösztöndíjra csak katolikus vallású, jeles előmeneteli gimnasiunai, vagy reáliskolai tanulók pályázhatnak, akik szegénységüket hiteles hatósági okirattal tudják igazolni. A pályázatra vonatkozó egyéb tudnivalókat a hivatalos lap tüzetesen ismerteti.

— **Munkaszünet a postásoknak.** Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a postásoknak karácsonyi és ujévi munkaszünetet engedélyezett.

— **Köszönet nyilváníttás.** E hó 17-én egy egyszerű névtelen levélkét kaptam, mely a következő sorokon kívül: „A tudósbetegek számára alapítandó szanatorium javára kor. 20” W. A. egy 20 koronás bankjegyet tartalmazott. Az ismeretlen adakozónak nagyilekű adományaért e helyen hálás köszönetet mondok. Herrmann Eugénia a helyi szanatorium bizottsága alelnöknője.

— **Föl nem vett tombola nyermények.** Herrmann Eugénia urhölgy a következő sorok közlésére kéri fel benünket Minthogy néhány tombola-nyermény, melylyek a „karácsonyi bazár” alkalmából kisorsoltattak, a tulajdonosok még nem vették át, ezen uton felkérem a kihuzott tombolajegyek tulajdonosait, hogy nyermény tárgyaikat legkésőbb 1907. január hó 1-éig Fabricius Frigyesné 6 nagysága lakásán lópiac 7. szám — a tombola jegyek előmutatása mellett — átvenni sziveskedjenek. Azon nyermény tárgyak, melyek az említett napig tulajdonosai által föl nem vették a Szanatorium-Egyesület tulajdonába mennek át. Együttal jelentem, hogy a „Szanatorium-Egyesület 4 perselyében, melyeket Fabriciusné 6 nagysága feldiszlített és a „karácsonyi-bazár” alkalmából a vigadó nagytermében felállított, összesen 4 koron 27 fillér gyűlt be.

Nagyközséggé alakulás. A fogarasi alispán e hó 21-én kelt körlevelében arról értesítette ma a brassói alispáni hivatal, hogy a belügyminiszterium Holbak községnek nagyközséggé való átalakulását egy legutóbb kelt rendeleleiben megengedte és elrendelte, hogy 1907 évi január hó 1-étől kezdődőleg az állami anyakönyvet már Holbak nagyközség jegyzője vezesse.

Koldus sorsa. Ismert alakja volt Roxsnyó községnek a szegény Veres János. Hosszu évek óta mint „szegény koldus házról-házra járt,” míg azután most megfagyva szedték fel az utcáról a szegény öreg embert.

A városi zenekar karácsonyi hangversenye az Európa szállodában. A városi zenekar Krause M. karmester személyes vezetése alatt karácsony első- és másodnapján hangversenyi rendez az Európa szállodában. Ez a hangverseny műsora teljesen karácsonyi jellegű lesz. A műsor az első ünnepnapon a következő: 1. induló Krause M.

101. 2. Nyitány Reinhardt. „Az édes lányka” című operettéből. 3. Walzer Ziehrertől. 4. Madrigal Pizzicati—Pallottól. 5. Potpourri Lehartól. 6. Csokonay nyitány. Kefer Bélától. 7. „Román szerelmi álmom” Walzer. 8. Carmen „Fantázia” Bizettől. 9. „Jön a posta.” Eilenberg-től. 10. „A diplomata.” Induló Ponsától. Karácsony másodnapján: Strauss János emlékeztetőre. 1. Spanyol induló. 2. „Nyitány a Cigánybáró”-ból. 3. Valzer. 4. Vadászkiáltó szülő. 5. Potpourri a Böregéből. 6. Nyitány a Waldmeisterből. 7. Bécsi vér, keringő. 8. Potpourri 9. Polka mazurka. 10. Induló a Nivetti című operettéből. A hangverseny kezdete mindenkor este 8 órakor, belépő díj 60 fillér.

Vegykísérleti állomás Brassóban
Brassóvármegye mezőgazdasági bizottsága annak idején felterjesztést intézett a földmívelésügyi minisztériumhoz, egy Brassóban felállítandó vegykísérleti állomás létesítése céljából. Ezen felterjesztésre, a földmívelésügyi miniszter ma a következő rendeletet intézte a brassói alispáni hivatalhoz.

„Folyó évi október 22-én 8102 sz. a. kelt felterjesztésére s egyúttal a vármegyei közp. mezőgazdasági bizottságának f. é. július 3 án 63 sz. a. a közoktatásügyi Miniszter urhoz intézett felterjesztése elintézéséért értesítem az alispán urat, hogy az általam véleményadásra felhívott kísérletiügyi központi bizottság Brassóban vegykísérleti állomás létesítését a kísérlet ügy szempontjából kívánatosnak nem találta, azonban mezőgazdasági termények vizsgálatára vegyvizsgáló laboratórium ellen nincs aggálya, ha a vármegye törvényhatósága a laboratóriumot saját erejéből fenntartja s a törvényszabta követelményeknek megfelel. A bizottság fennüti véleményét magaméva téve értesítem alispán urat, hogy az állami berendezési és üzemeltetési költségeinek fedezéséhez államségi — megfelelő költségvetési hitel hiányában — kiállításba nem helyezhetek. Budapest 1906 XII. 17. én.” (A miniszter megbízottjának aláírása.)

Sajtóhibák. Nemzetiségi osztály, című cikkben 290. szám, II. hasáb, 10. sor felelő, népelemnek h. o. népelemek. 11. sor alulról: hitszegő h. o. heterogén.

Katonai zene hangverseny a Transilvania étteremben. Folyó hó 26-án, — karácsony másod napján a Transilvania étteremben az 50-ik gyalog ezred zenekara hangversenyez. Belépő díj 60 fillér. Kezdet 8 órakor. Hogy a közönség igényeinek minden tekintetben elég legyen téve ondoskodva van kitűnő Pilseni sörrel a Polgári sörfőzdéből Szénaverősi és Bolkácsi borokról, valamint kitűnő konyháról.

Melyik gyógyszerárak lesznek nyitva. A belvárosi gyógyszerárak közül december 25-én — karácsony első napján kedden — a Jekelius F. gyógyszerára a „Remény-hez” Kapu-utca 35 szám alatt, Szerdán, f. hó 26-án karácsony másod napján délután 1 órától este 9 óráig a Kelemen Ferencz gyógyszerára a „Fehértemplom”-hoz Kolostor-utca 8. szám alatt lesz nyitva. A külvárosi gyógyszerárak úgy mint eddig vasárnapokon és ünnepeken is nyitva tartanak.

Diok Gyuri minden este az Elite kávéházban játszik egészen új műsorral.

Isolatos jó ételek, naponta friss pársai sör és kitűnő szénaverősi (Zendrisch) borok a Redout éttermében. Rothenbacher Legmodernebb és legjobb M i d e r, csak Kolostor utcában Goldstein K. nál kapható.

Karácsonyfa ünnepély Zerneston.
Leiket emelő szép karácsonyfa ünnepélyt rendezett vasárnap folyó hó 23-án Copony Márton polgártársunk zernesti papírgyára. A nagy munkateremben felállított és pazarul díszített óriás karácsonyfát közel 300 munkás és azok gyermekei vették körül. Munkás-gyermekek által előadott alkalmi énekek és szavallatok után megkezdődött az ajándékok szétosztása. Kedves volt látni a parányi gyermeket ottükben szorongatva egy-egy színes papírból készült 1 méter hosszú süveget, mely téli volt mindenféle nyalánsággal és karácsonyfadíszszel. Érdekes, hogy a gyár nem tett nemzetiség és felekezet közötti különbséget, úgy, hogy 150 román munkás-gyermek is részt vett az ünnepélyen és megkapta a nyalánságokat tartalmazó nagy papírszacskókat. A szülők meghatottan és örömtől boldogan, a gyermekek meg vígan ugrálva hagyták el a már lekopaszított karácsonyfát. A jelenvotak bizonyára nem fogják e szép varázsu-
nnepélyt oly hamar elfelejteni.

Ott, túl a rácson! (A garnizónok titkai.) Ezt a címet viseli egy igen érdekesnek ígérkező könyv, melynek megjelenését e hó 15-ére ígéri a kiadója. A munka szerzője nem ismeretlen az olvasóközönség előtt. Zsedényi Aladár írta, aki egy fővárosi napilapban közzétett „Tízek egy garnizónból” című cikkével a nyáron nagy feltűnést keltett országszerte. Eddig csak az előszavát ismerjük Zsedényi legújabb művének, de amely maga is rendkívül feksigázza érdeklődésünket. Azt mondja benne, hogy az olvasót végig fogja vezetni ott, túl a rácson, abban a sajátos külön világban, amelyben katonák élnek. Bekukkant vele a tiszti nevelő-intézetekbe, a lakanyákba és a kincstári szalonokba. Érdekessé fogja tenni könyvét az az előre jelzett ígérete, hogy csak megtörtént valóságot ír meg, továbbá, hogy ma is élő és eredeti nevükön ismert alakokat fog szerepeltetni. Ez a magyar Bilse-féle munka 160 oldalas terjedelemben, illusztrálva, feltűnő csinos kiállításban jelenik meg és minden könyvkereskedésben kapható. Az ára két korona lesz.

† Az Anker élet-és járadék-biztosító-társaság. Ezen társaság vagyonából 23 1/4 millió korona van magyar értékben és pedig ingatlanban (intézeti épület), jelzálogkölcsonkban és pupilláris értékpapirokban elhelyezve, utóbbiakból 9 millió korona magyar arany és korona járadékban. Ezen intézet 1905. évi mérlege szerint 525 millió korona biztosítási állományával szemben 148 millió korona díjtartalékkal rendelkezik és egyéb biztosítéki alapjai 7 1/4 millió koronára rugnak. A biztosítási összeg és tartalékjai közötti kedvező aránnyal az ANKER a kontinens összes biztosítótársaságai között az első sorban áll.

— Utazás a föld központja felé. Bjorust-jerna hirneves norvég tudós oly biztos adatok birtokába jutott, melyek Verne Gyula

„Utazás a föld középsébe” című regényét valószínűvé teszi, ha nem is végig de legalább az islandi Hekla nevű vulkán kráterébe való leszállást. Bjorust-jerna a helyszínén tanulmányokat tett és arra a megfogó eredményre jutott, hogy legalább kétezer méternyire le lehet szállni a föld belsejébe. Számításainál egy pisztoly döbbenésének viszhangját vette alapul Groszemann nevű szolgáját is rábírta már, hogy ez utjára kísérje el őt, mely összesen öt napot fog igénybe venni. Hegymászó botokkal, kötélhágcsóval, villa mos lámpákkal és a szükséges tudományos eszközökkel indulnak útra a vulkán belsejébe. Elelmiszertől az öt napra nem visznek egyebet, mint kétszersültet és valódi Esterházy cognacot mint oly szert, mely egyaránt táplál és ojtja a szomjúságot. A kráter nyílásánál egy négyezer méter hosszú erős zsinor lesz egy könnyen mozgó bengeren felcsavarva, melynek egyik végét magukkal viszik a mélybe és mely a mérész utasokat visszavezeti majd a tűzányóhegy sötét kráteréből a föld felszámra.

Hasonál Ön is maláta kávét? Ez a kérdés, ha női társaságban felvetik, rendszeren szánalmas mosolyt vált ki. Ilyen balvéleményt még sokan táplálnak a maláta-kávé iránt. S ez részben érthető is, mert a mit maláta-kávé név alatt árulniak, többnyire nem is maláta-kávé, hanem majdnem mindig csak egyszerűen pörkölt árda, vagy piritott maláta, ez pedig csak egy édeses, fád ízű főzetet ad, melynek semmi kávéje sincs. Sokan éppen még nem tudják, vagy még nem győződtek meg arról, hogy csakis a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé egy oly gyármány, mely maga is zamatot kávéval bír, mert ennek szeméit a kávécsészényéből nyert olyan kivonatban áztatják, mely a gyármányában levő koffein nevű mérget nem tartalmazza. Tehát egyedül a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé egyesíti magában nagy mértékben a gyármány-kávé kedvelt ízét és zamatját a maláta ismert egészségi előnyeivel. Aki a valódi Kathreiner-t próbálta, az meg is győződött ennek a maláta-kávénak jó minőségéről és nem fog többé előítélettel iránta viselkedni. A valódi Kathreiner-t azonban csak zárt csomagokban árulják, melyek a Kathreiner névvel vannak ellátva, s azért szükséges is a vételnél mindig a Kathreiner nevet hangsúlyozni.

Irodalom.

Brassó, dec. 24.

Erdély. Most jelent meg az E. K. E. XV. évfolyamának záró füzeté; szerény eszközökkel rendelkezve tisztán az annyi oldalról igénybe vett társadalmi megérdemelt támogatása mellett a munkatársak és mindazok hazafias áldozatkészségéből tartja fenn a missiót teljesítő Erdélyi Kárpát-Egyesület országreszünknek ezen ugyyszólván egyetlen képes folyóiratát. A csinos kiállítású füzetet, az E. K. E. tagjai 6 kor. tagdíjuk fejében ingyen kapják. — Mutatványszámok és prespektusok kívánatra megküldetnek. E. K. E. Kolozsvár, Mátyás-utca.

Orvosok meglepetések ideje a karácsony ünnepe. Mindenki azon igyekszik, hogy minél szebb és becsesebb ajándékkal kedveskedjen szerettének. Az „Ország Világ” hazánk e kiváló és legszebb képes hetilapja — mely évről-évre szebbnél-szebb ajándékokkal lépi meg előfizetőit — az idén is hű maradt hagyományaihoz. Tejljesen ingyen küldi szét előfizetőinek pompás „Almanach”-ját, egy gyönyörű kiállítású

MILKA SUCHARD

Csak
alpesi tej
kakao
és cukorból áll
Paratlan
különlegesség.

rendkívül becses tartalmu díszművet, mely értékre jóval felülmúlja az „Ország-Világ” csekély előfizetési díjat.

Az „Ország-Világ” ezt az értékes díszművet azoknak is megküldi, kik most január 1-étől kezdve lépnek előfizetői sorába. Az „Ország-Világ” előfizetési ára: egész évre 16 kor., félévre 8 kor. Előfizetések az „Ország-Világ” kiadóhivatalához Budapest, V. ker. Hold-u. 7 sz. alá küldendőek.

Telefontudósítások.

— Saját tudósítónk telefon-jelentése. —

Budapest, éjjel 12 óra, (1906. dec. 24.)

Kossuth körlevele.

Kossuth Ferenc, mint beavatott forrásból jelentik, január 1-én több politikus előtt nyilatkozni fog ismeretes körleveléről.

Ez lesz az első hiteles nyilatkozat a szenzációs körlevél körül.

Az osztrák delegáció.

Január 3-án kezdi meg tanácskozásait az osztrák delegáció.

Az ujjoncs létszám.

Wekerle újév első napjaiban Bécsbe megy, hol szóba fog kerülni a király, a közös külügyminiszter és a miniszterelnök között a katonai létszám szaporítása is.

Bizonyos már most is, hogy az 1908-iki ujjoncjavaslatban katonákat fognak kérni a most készülöben lévő 1000 új ágyú számára is.

Zichy Jenő gróf haldoklik.

Meránból jelentik, hogy gróf Zichy Jenő szívizélhűdést kapott. Haldoklik.

Thaly Kálmán beteg.

Thaly Kálmán a Rákóczy ünnepélytolyamán meghűtötte magát, s jelenleg Pozsonyban fekszik súlyosan betegen.

Botrány Karlócán.

Karlócáról jelentik, hogy ma a szerb egyházi kongresszuson a kongresszus házának homlokzatára kitűzték a fekete sárga zászlót. Emiatt heves összeszólalkozások történtek a kongresszus tagjai között és Polit Mihály kivételével valamennyien követelték a zászló eltávolítását, amelyet le is vettek a ház homlokzatáról.

Katonai botrány Kassán.

Kassáról jelentik, hogy ott nagy feltűnést keltett, hogy az összes tisztek, Bécsből hozatták karácsonyi szükségleteiket. Utána jártak a dolognak és kiderült, hogy ezen karácsonyi bevásárlási bojkottal a közös tisztek felelni akartak a tulipán mozgalomra sőt azt is rebesgetik, hogy az egész dolog egyenesen felsőbb parancsra történt.

Kirabolt postakocsi.

Mármároshozságról jelentik, hogy Felső Visón a község határában egy postakocsit ismeretlen tettesek megtámadtak és kiraboltak.

A kocsist és a kocsit kísérő csendőrt agyonlőtték és a kocsiban lévő 31.000 koronát elrabolták.

A csendőrség nyomozza a tetteseket.

Vegyes hírek.

Gyöngyösről táviratozzák, hogy Machler József járásbírói albiró gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát és rögtön meghalt.

Berlinből jelentik, hogy a Hohenzoller képtár leégett.

A kár 1000000 korona.

A karácsonyi éjfélimisét Párisban Richard érsek betöltötte.

Newyorkból jelentik, hogy egy gyorsvonat összeütközött egy lokomotívval. Az összeütközés következtében 25 utas életét veszítette.

Milyen óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegek, nem gyöngék és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendenek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szerekeknek az alfoszorsavas mész és nátrion hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió, mely rendkívül erősítő és gyógyerejével a gyermeket gyorsan juttatja erőteljes egészségre. — A Scott-féle Emulsió kellemes, édes ízű, minél fogva könnyen bevehető és mivel egyáltalán feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezi, hatásának erjében okvetlenül messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagycsukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 f. levélbélyeg beküldésével nébentminával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „városi gyógyszerész”
BUDAPEST, IV. VÁCI-UTCA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

REGÉNY-CSARNOK.

Theánó halála.

— Fantasztikus regény. —

(Minden jog fenntartva.)

(42)

A kegyenc összerendezte. Hát már mindenki Theánóval akarja megbolygatni a lelket. Mi köze neki Gorgiás szép nőjéhez? Mintha most már lelke végleg Theánóhoz lenne fűzve, mert egyszer valami mesét mondott neki. S szigorúan felelt.

Ha csak erről akarsz beszélni, akkor menj Gorgiáshoz. Az övé. Fontosabb dolgaim is vannak idegen, mint hogy másnak az ügyeibe beleavatkoznék. Miközben van nekem Theánóhoz.

Hangja azonban elárulta, hogy nem egészen gondolkodik így.

A kis thebai azonban nem hagyta

magát ily könnyen elutasítani. Theos füléhez hajolt.

— Én Theánó nagybátyja vagyok. Ő ezt nem tudja. Elakarom mondani történetét, és meglátod, hogy érdemes volt meghallgatnod. Nem kutatom, hogy érdekelt-e téged a lány. De nekem meg kell mentenem, és segítségemre kell lenned. Azt pedig tudom, hogy van szíved.

Theos most egyszerre megváltozott. Haliva, hogy Theánót meg kell menteni, noha nem tudta miért, minden erejével segíteni akart. Lassan felelt a thebaieknak.

— Menj előre idegen, ne hogy feltűnő legyen távozásunk. Menj Dyorius kapuján keresztül a Lidia ligetbe, ahol Herának kis szobra áll. A szobor körül sétálj. Nemsokára én is ott leszek.

Merítés helyeslőn intett fejével. Azután alázatosan meghajolt a művész előtt és eltávozott.

Theos nagyon izgatott lett. Százféle kérdés támadt elméjében. Mit fog neki a thebai mondani? Miért kell Theánót megmenteni?

Őrült, hogy végre Theánóról valamit megtudhat. Most érezte, hogy innennyire érdekli őt a szép muzarei nő. Elmerülve indult kifelé a teremből.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

MOORGYULA.

Szerkesztő:

Györi Imre.

Horovitz Simon

Brassó, Kapu-u. 56. sz.

Konyha berendezési cikkek, zománcozott vasedények legjobb minőségben u. m. teljes konyhaberendezések, mozdó szervizek, evőszközk és háztartási cikkek, továbbá mozdóasztalok és összehajtható vaságyak.

Szolid és olcsó árak.

mellé kaphatók. Teljes konyhaberendezéseknél árengedmény. Csak hazai gyártmány.

Gépirónó

állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

1741

Grand Prix Paris 1900.

A világ

elismert legjobb írógepe

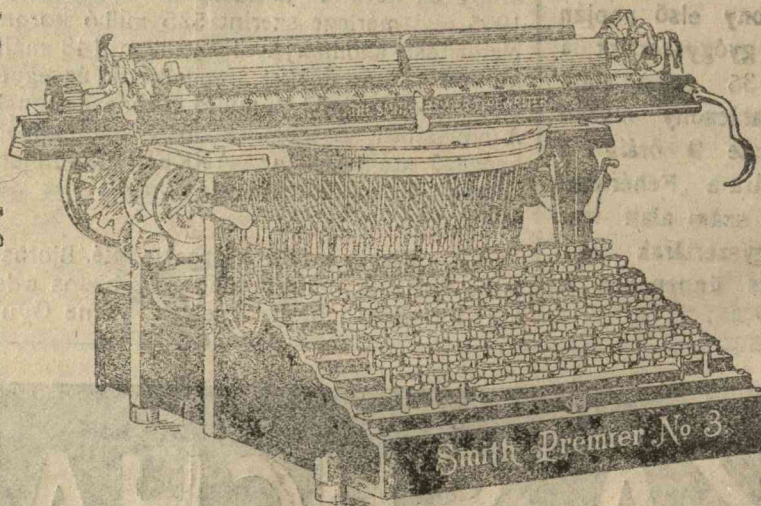
Smith Premier

Erdélyrészi főraktár:

Fr. X. Knalle

Brassó, Kolostor-u. 2.

Gépelmutatásvételk öte-
lezettség nélkül törté nik.

Összes írógep-cikkek.

Írógep iskola.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és diszoklevelekkel kitüntetett

Esterhazy cognac,

— mely a közönség kedvence itala — mindenütt kapható.

Központi iroda:

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár
BUDAPEST,
—1647
V. ker., Nádor-utca 16.

* Szárító-telep. *
Hubbes János gőzerőre berendezett épület- és butor-asztalos-műhelye BRASSÓ, Hosszu-utca 151. sz. a. ☎ Telefon szám 235. ☎ ajánlja magát épület-asztalos munkák és parkettek, továbbá boltberendezések, mindenféle stílű butorok stb. készítésére, szigorúan szolid és pontos kiszolgálás, a legolcsóbb árak mellett. Butorok az árucarnokban állandóan készletben.
* Szárító-telep. *

BUDAPESTEN AZ EGYETLEN FÜGGETLEN ELLENZÉKI nagy napilap „AZ UJSÁG“

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre	28 kor.
Fél évre	14 „
Negyedévre	7 „
Egy hónapra	2 „ 40 f.

December hó első felében AZ UJSÁG minden előfizetője ingyen és bérmentve megkapja AZ UJSÁG gyönyörű ALBUM NAPTÁR ajándékát színes mű mellékletekkel.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala,
Budapest, VII. Rákóczi-ut 54.

A G R A R I A

KERJEN

MINDEN

(—849)

az

GAZDA

AGRARIA-tól

ÁRJEGYZÉKET

gőzcséplőkészletekről,
benzinmotorokról,
és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjlanul küldjük.

Levéleim:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

1686—906. szám

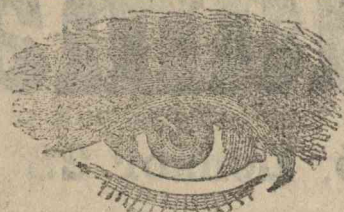
Hirdetmény.

Léczfalva (Háromszék m.) község 1906. évi november 30-án 108 jkvi pont alatt hozott határozata alapján a 27,570 kor. 36 fillér költséggel előirányzott községháza építésére versenytárgyalást hirdetek. A zárt ajánlatok 1907. évi január 20-án d. u. 4 óráig alulírott nál nyújtandók be a költség összeg 5%-ának megfelelő bántpénzzel, hól a műszaki munkálat és részletes feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők. (Háromszék m. u. p. Maksa.)
Léczfalván, 1906. december 2-án.

—1742—

Keresztes Ede
körjegyző.

Alapított 1835-ben.

Biró József

óras és látszerész

BRASSÓ, Kolostor-utca 31. sz.

Nagy választék mindenféle órákban, továbbá szeművegek, orrcsipek, barometerek, thermometerek, színházi és távcsövekben.

Szeművegekkel szolgálók orvosi megrendelés alapján, valamint a jónak bizonyult saját módszerem alapján is.

Mindenféle javítások gyorsan és olcsón kelt árak mellett eszközökön jól vigyázni!
Kéretik a névre

Legújabb
szésvált
szállít a Marcheggi gépgyár és
vasöntöde

Marcheggen.

Iroda: Budapest, V., Szilget-u. 4.
Telefon 44—81.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy állandóan raktáron tartok:

Kókuszszirt kgr.-ként 64 kr.

továbbá

szepeni, budapesti és bécsi füstölt husneműeket, tormás virslit és szafaládét.

Kitűnő sarvali- és fejes-káposzta, kilója 8 kr.

|| Burgonya, paszuly, lencse, aszaltszilva, ||
|| szilvaiz dió, mogyoró, mandula stb. ||

Naponta friss tehén- és bivalytej, vaj a helybeli tejcsarnokból.

Válogatott asztali almák különféle fajokban kgr.-ként 15—30 kr.-ig. Mindennemű bel- és külföldi ásványvizek. Tüzifa és faszén. Nagy raktár szivarkahüvelyekben és papirokban.

Szíves pártfogást kér kiváló üsteleltől

(1708—)

GÁL ALBERT.

Fekete-u. 23.

Legfinomabb szalon petroleum literje 18 kr.

Közönséges beltűdi petroleum literje 16 kr.

IPSEN ALFRED

cipőáruháza

ezentúl a szokásos üzleti órák alatt állandóan nyitva lesz.

Az áruk és különösen a

téli áruk mélyen leszállított ár mellett

1727—

adatok el.

DROGERIA NEUSTÄDTER C. H.

Brassó, Kapu-utca 15.
(Arztädter házaiban.)

Legnagyobb és legdusabb raktár Brassóban: legfinomabb valódi francia illetszerekben eredeti üvegekben és kímérve; különféle Toilette és borotváló szappanok, Szobailatosítók, Fenyő illat, Cölvi viz, Eau de Quinine, Javol, különféle Haj és Szájvizek. Fogporok kímérve és dobozban. Szépség, Bőr és Kórómapótlási cikkek. Pader, Manicure. Arcmaszírozó készülékek, Crémek, különféle Hajfestékek. Fésűk, Fog-Haj- Köröm- és Ruhakéfék legnagyobb választékban, Irrigátorok, Kötszerek k. i. Gümmitárak és Gümmitárak különlegességek, Sérvkötők és Hőmérők.

Padló-festékek

Legdusabb választék fényképező gépekben és kellékekben. Aeth. Olajok és Essenciák legfinomabb likörök készítéséhez, Rumszenciák, Ásvány és fürdő sók, (Bánsági, Darkau, Francensbadi) Kufeké, Nestlé és Theinhardt féle gyermek, Hygiene tápszer, Cakao, Tea, Rum, Cognac, Csukamáj-olaj, Borsin, Glycerin, Vaselin, Szalmiak és Terpentin-szesz, Soda-Bicarbona valamint más nagyon sok különféle és hasznos cikkek.

Karácsonyi és újévi ajándékok nagy választékban.

1687

Postai szétküldés naponta.

A karácsonyi-sör

mint kitűnő különlegesség, míg a készlet tart az ünnepek alatt és azután is minden árfelemelés nélkül kerül kimérésre, a következő üzleteinkben: Tanácsház-pince, Eszterházi pince, Ó-Brassó 5. sz., Gambrinus, Városi sörház, Thraenengrube, Jian-Lópiac, a derestyei- és a noai „fenyőliget” c. sörsarnokban, ugyancsak vevőinknél, akik a mi sörünket tartják. Ez a sör palackban is kapható Ó-Brassó 97. sz. (Telefon sz. 38.), Kolostor-u. 17., „Az arany körtében” Fekete-u. 21. és a legtöbb sörraktárban.

Szíves pártfogást kér

Czell Frigyes és fiai,

Kolostor-utca 17.

Legnagyobb, legválasztékosabb raktár
mindennemű kész férfi-, fiu ruhákban és női felöltőkben.

Erdély legnagyobb ruhatelepe.

Goldmann N. P.

Brassó, Lensor 28 és (Cell-palota) 31—33.

Vételkötelezettség

nélkül, bárki megtekintheti frissen érkezett és a legújabb divat szerint,

honi szövetből készült

és téli áruimat.

frissen megóvjam a n. é. közönséget a nem kiszolgáltatott bevásárlásától, elhatároztam, hogy a Kereskedelmi és téli áruimat gyári árban

Erdélyben legszebben el vagyok ösmérve, hogy azokat legolcsóbban árulom. Tehát ezen alkalmat járja. közönség nálam kihasználhassa. 1-ig a t. vevő-

Gyári raktár női és leány
és külön boákban. — **Uriási raktár gyermek-köppenyegekben!**

Raktáromon tartok őszi felöltőket

Raglán-, Derbi- és Ulszter-formában. Téli kabátokat minden színben, hosszú és rövid állásban harangszabással.

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhákat derékba vágott háttal. — Gazdász, üzleti bőrkabát szörmebéléssel és anélkül — Papi kabátok bársony és szörme gallérral. — Egyedüli előrusítója vagyok a legújabb

SKI kabátnak

vadászatra és korcsolyázásra is a legalkalmasabb.

Gyári raktár utazó- és városi bundákban, lábzsákokban.

Becses pártfogásért esedez tisztelettel:

Goldmann N. P.